

درس سوم: توحید و سبک زندگی

* آیات قرآن و حدیث:

۱. عبارت قرآنی «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ» زیر، بیانگر کدام یک از مراتب توحید است؟ (دی ۹۰) و (دی ۹۱) ص ۳۱
۲. با توجه به آیهی شریفه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ» چه ارتباطی میان توحید ربوبی و توحید عبادی است؟ (دی ۹۴) ص ۳۱ و ۳۲
۳. با توجه به آیه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» آل عمران/۵۱، به موارد خواسته شده پاسخ دهید. ص ۳۱
 - (۱) آیه را ترجمه کنید.
 - (۲) هر یک از مراتب توحید را در آیه مشخص کنید.
 - (۳) نتیجه اعتقاد به توحید در ربوبیت چیست؟
 - (۴) پرستش خداوند نتیجه اعتقاد به کدام مرتبه توحید است؟
 - (۵) راه درست زندگی کدام است؟
۴. با توجه به حدیث امام علی علیه السلام: «تقوای الهی پیشه کنید؛ هم در مورد بندگان خدا، هم در مورد شهرها و آبادیها؛ چرا که شما در برابر همه اینها حتی سرزمینها و چهارپایان مسئولید. خدا را اطاعت کنید و از عصیان او بپرهیزید.» بخشی از خطبه ۱۶۷، به سوالات زیر پاسخ دهید: ص ۳۳
 - (۱) این حدیث بیانگر کدام بُعد از ابعاد توحید است؟
 - (۲) پیام حدیث امام در مورد شهرها و آبادیها را بنویسید.
 - (۳) این حدیث بیانگر کدام اثر توحید عملی در بعد فردی است؟
۵. با توجه به آیه «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا» فرقان/۴۳، به موارد خواسته شده پاسخ دهید. ص ۳۳ و ۳۴
 - (۱) آیه بیانگر چه موضوعی است؟
 - (۲) کسی که دل به هوای نفس سپرده، گرفتار چه شرکی شده است؟ و کدام بُعد شرک می باشد؟
 - (۳) پیامد تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت چیست؟
 - (۴) طبق آیه خداوند چه کسانی را مورد مذمت خود قرار داده است؟
 - (۵) علت عدم ضمانت و وکالت پیامبر در این آیه چه چیز مطرح شده است؟
 - (۶) پیام آیه شریفه را بنویسید.
 - (۷) آیه شریفه بیان کننده چه شخصیتی است؟ شرح دهید.
 - (۸) با توجه به آیه اطاعت از هوای نفس چه شرکی می باشد؟ و چه پیامدهایی دارد؟
۶. با تدبر در آیه شریفه «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِ خَسِرٍ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ» حج/۱۱، به سوالات زیر پاسخ دهید: ص ۳۴
 - (۱) منظور از عبارت «علی حرف» چیست؟
 - (۲) پرستشی که از روی ایمان باشد با پرستشی که از روی تردید باشد چه تفاوتی دارد؟
 - (۳) چرا برخی انسانها در برابر هر خیر و شری که به آنها می رسد دو روش متفاوت در پیش می گیرند؟
 - (۴) از آیه شریفه چه نکته مهمی برای زندگی دریافت می کنید؟
 - (۵) این آیه ویژگی چه کسانی را مطرح می کند؟
 - (۶) خسران و زیان در دنیا و آخرت در نتیجه چیست؟
 - (۷) این آیه به کدام سنت الهی اشاره دارد؟
 - (۸) چه عواقبی در انتظار این گروه از انسانها است؟

- ۹) اشاره به کدام نوع پرستشی دارد؟
۷. با توجه به آیه شریفه: « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ... » ممتحنه/۱، به سؤالات زیر پاسخ دهید: ص ۳۵
- ۱) قسمت اول آیه را ترجمه کرده و بنویسید به چه موضوعی اشاره دارد؟
 - ۲) به کدام بُعد توحید عبادی (عملی) اشاره دارد؟ دو مورد از ویژگی‌های آن را بنویسید؟ (توضیح دهید).
 - ۳) آیه به کدام شرک و کدام بُعد آن اشاره دارد؟
 - ۴) آیه شریفه به کدامیک از نشانه‌های انسان موحد در بُعد اجتماعی اشاره دارد؟
 - ۵) آیه خطاب به چه جامعه‌ای است؟
 - ۶) در این آیه خداوند مؤمنان را از چه چیزهایی نهی کرده است؟
 - ۷) جامعه مؤحد با چه کسانی دوستی نمی‌کند؟
 - ۸) فلسفه نهی الهی که موجب التزام مؤمنان به پیروی از آن شده چیست؟
 - ۹) چرا خداوند، اهل ایمان را از دوستی با دشمنان منع می‌کند؟
 - ۱۰) پیام آیه شریفه را بنویسید.
 - ۱۱) با تدبیر در آیه ویژگی جامعه توحیدی چیست؟
۸. آیه « اَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى » نازعات/۲۴، که اشاره به سخن فرعون دارد به چه نکته‌ای درباره شرک جهان امروز اشاره دارد؟ ص ۳۶

*** درستی یا نادرستی گزاره‌ها (ص / غ) :**

۹. انتخاب مهم باید بر اساس فکر و به دور از احساسات باشد و دلیلی محکم و عقل پسند از آن حمایت کند. ص ۳۰
۱۰. هر سبکی در زندگی ریشه در اندیشه‌های خاصی دارد و از جهان بینی ویژه‌ای سرچشمه می‌گیرد. ص ۳۰
۱۱. افکار و اعتقادات هر فرد مهم‌ترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارهای اوست. ص ۳۱
۱۲. هر فردی متناسب با اعتقادات خویش، مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس رفتار خواهد کرد. ص ۳۱
۱۳. انسانی که خداوند را به‌عنوان تنها خالق جهان پذیرفته است، یک زندگی توحیدی تنظیم خواهد کرد. ص ۳۱
۱۴. بندگی و عبادت خداوند نتیجه اعتقاد به توحید در ربوبیت است. ص ۳۱
۱۵. میزان تأثیرگذاری ایمان در زندگی هر فرد با ایمانی یکسان است. ص ۳۲
۱۶. میزان تأثیرگذاری توحید در زندگی بستگی به میزان تلاش افراد دارد. ص ۳۲
۱۷. هر کس می‌تواند درجه ایمان خود و تأثیر آن را در زندگی‌اش بررسی کند. ص ۳۲
۱۸. کسی که خدا را محبوب و معبود خود قرار دهد و در مسیر توحید گام بردارد به توحید نظری رسیده است. ص ۳۲
۱۹. هرکسی در زندگی خود از خدا اطاعت کند به مراتبی از توحید رسیده است. ص ۳۲
۲۰. موحد واقعی معمولاً امیدوار است. ص ۳۲
۲۱. انسان موحد باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست. ص ۳۲
۲۲. دشواری‌های زندگی انسان نشانه بی‌مهری خداوند نیست اما مانع رشد و شکوفایی است. ص ۳۲
۲۳. انسان موحد دارای شخصیتی یگانه و یکپارچه [ثابت و پایدار]، در جهت عبودیت و پرستش خداست. (اسفند ۸۹) ص ۳۳
۲۴. انسان‌ها در برابر همه شهرها و سرزمین‌ها مسئول نیستند. ص ۳۳
۲۵. اگر کسی دل به هوای نفس سپرده و او را معبود خود قرار دهد، گرفتار شرک عملی شده است. ص ۳۳
۲۶. اگر کسی دل به هوای نفس سپرده و او را معبود قرار دهد، دچار شرک در ربوبیت شده است. ص ۳۳

۲۷. تنها کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت (بت بیرون) مصداق شرک عملی است. ص ۳۳
۲۸. تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می‌شود شخص درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. ص ۳۴
۲۹. با توجه به آیه «فان اصابه خیر اطمان به و ان اصابته فتنه انقلب علی وجهه» عبادت مورد نظر، مقطعی است. ص ۳۴
۳۰. بعد اجتماعی توحید یعنی اکثر نهادها و ارکان یک جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه‌جانبه از اوست. ص ۳۴
۳۱. مهم‌ترین رکن یک جامعه، حکومت آن است. ص ۳۴
۳۲. وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد. ص ۳۴
۳۳. جامعه‌ای که در مسیر توحید اجتماعی حرکت می‌کند، اقتصاد و فرهنگ آن نیز به‌سوی اجرای فرمان‌های خدای یگانه پیش می‌رود و به‌صورت جامعه‌ای عدالت‌گستر درمی‌آید. ص ۳۵
۳۴. با تمسک به توحید و یکتا پرستی و در سایه حکومت الهی، جامعه از تفرقه و تضاد به دور می‌ماند. ص ۳۵
۳۵. جامعه موحد با کسانی که با خداوند و مسلمانان دشمنی می‌ورزند دوستی نمی‌کند. ص ۳۵
۳۶. جامعه موحد بنا به فرمان خداوند، از محرومان و مستضعفان حمایت می‌کند. ص ۳۵
۳۷. علت «لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء» عبارت «وقد کفروا بما جاءکم من الحق» می‌باشد. ص ۳۵
۳۸. میان بُعد فردی توحید عملی و بُعد اجتماعی آن تشابه و تناسب [رابطه متقابل] وجود دارد. (دی ۸۷ تجربی ب) ص ۳۵
- * میان بعد فردی توحید عملی و بعد اجتماعی آن رابطه دو سویه و متقابل وجود دارد. ص ۳۵
۳۹. هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشند زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به‌سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد. ص ۳۵
۴۰. اگر قرار باشد همه فقط خواسته و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت‌های اجتماعی قرار دهند به شرک عملی در بُعد فردی گرفتار شده‌اند. ص ۳۵
۴۱. اگر قرار باشد همه فقط خواسته و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت‌های اجتماعی قرار دهند به شرک عملی بعد اجتماعی گرفتار شده‌اند. ص ۳۵
۴۲. توحید روح زندگی دینی و شرک روح زندگی غیردینی است. ص ۳۶
۴۳. روح زندگی دینی توحید و روح زندگی غیردینی شرک است. ص ۳۶
۴۴. امروزه در جهان کمتر کسی گرفتار شرک عملی می‌شود و جامعه بشری در مسیر پیشرفت است. ص ۳۶
۴۵. امروزه در بیشتر جوامع، انواع دیگری از شرک که بسیار پیچیده‌تر از شرک و بت پرستی قدیم است وجود دارد. ص ۳۶
۴۶. امروزه شرک بسیار پیچیده‌تر از قدیم است چون بسیاری از انسان‌ها، جهان خلقت را ملک خود تلقی می‌کنند. ص ۳۶
۴۷. تخریب محیط‌زیست ناشی از پندار انسان‌ها در رابطه با مالکیت و ولایت و ربوبیت است. ص ۳۶
۴۸. تخریب محیط‌زیست و آلوده شدن طبیعت از پیامدهای شرک در بعد فردی و اجتماعی است. ص ۳۶
۴۹. از نشانه‌های شرک در دنیای امروزه این است که قلب انسان‌ها جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار ندارد. ص ۳۷
۵۰. قدم اول در راه اصلاح جامعه امروزی جهانی، دعوت مردم به یکتا پرستی و توحید است. ص ۳۷
۵۱. اولین قدم برای اصلاح جامعه امروزی شناخت وضع موجود و بت پرستی نوین است. ص ۳۷
۵۲. اولین قدم برای اصلاح جامعه امروزی شناخت سبک زندگی است. ص ۳۷

۵۳. قرآن کریم معیارهای ثابت شرک و توحید را به ما نشان داده و تطبیق آن را در زندگی فردی و اجتماعی بر عهده جامعه نهاده است. ص ۳۷
۵۴. قرآن کریم، تطبیق معیارهای ثابت توحید و شرک را به عهده خودمان قرار داده است. ص ۳۷
۵۵. خارج کردن دین از برنامه‌های زندگی از مصادیق شرک و بت‌پرستی جدید است. ص ۳۷
۵۶. ریشه شرک جدید آن است که برخی از افراد، خداوند را قبول نداشته و تمایلات دنیوی را اصل قرار داده‌اند. (خرداد ۹۵) ص ۳۷
۵۷. ریشه شرک و بت‌پرستی جدید آن است که برخی از انسان‌ها در عین قبول داشتن خداوند، دین و دستورات دینی را در متن زندگی خود وارد نمی‌کنند. ص ۳۷
۵۸. ریشه‌ی بت‌پرستی و شرک جدید تنها در تمایلات دنیوی و نفسانی انسان است. ص ۳۷

* جملات کامل کردنی:

۵۹. انتخاب هر سبکی از زندگی مسیر زندگی ما را تغییر می‌دهد و سرنوشت و ما را رقم می‌زند. ص ۳۰
۶۰. انتخاب مهم انسان باید بر اساس و به‌دوراز باشد و دلیلی محکم و عقل پسند از آن حمایت کند. ص ۳۰
۶۱. هر سبک زندگی ریشه در دارد که از ویژه‌ای سرچشمه می‌گیرد. ص ۳۰
۶۲. زندگی توحیدی شیوه‌ای از زندگی است که ریشه در دارد. ص ۳۰
۶۳. افکار و اعتقادات هر فرد مهم‌ترین عامل در تعیین و او است. ص ۳۱
۶۴. هر فردی متناسب با مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس خواهد کرد. ص ۳۱
۶۵. میزان تأثیرگذاری توحید در زندگی بستگی به دارد. ص ۳۲
۶۶. ثمره توحید در ربوبیت توحید در است و کسی که در مسیر توحید گام برمی‌دارد به توحید رسیده است. ص ۳۲
۶۷. هرکسی در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند به مراتبی از توحید رسیده است. ص ۳۲
۶۸. انسان موحد می‌کوشد تمایلات درونی و و خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد. ص ۳۲
۶۹. کسی که در انتخاب همسر، شغل و دوست تلاش می‌کند از دایره‌ی فرمان‌های الهی خارج نشود، به مراتبی از توحید در بُعد رسیده است. ص ۳۲
۷۰. برای انسان موحد هیچ حادثه‌ای در عالم نیست از این‌رو موحد واقعی همواره انسانی است. ص ۳۲
۷۱. انسان موحد سختی‌ها و مشکلات را زمینه آینده‌اش قرار می‌دهد. ص ۳۲
۷۲. انسان موحد باور دارد دشواری‌های زندگی بستری برای و او است. ص ۳۲
۷۳. انسان موحد می‌داند دشواری‌های زندگی نشانه‌ی بی‌مهری خدا نیست بلکه اوست. ص ۳۲
۷۴. از نظر انسان موحد دشواری‌های زندگی نشانه خداوند نیست بلکه بستری برای و اوست. ص ۳۲
۷۵. بیت «سر ارادت ما و آستان حضرت دوست که هر چه بر سر ما می‌رود ارادت اوست» بیانگر توحید می‌باشد. ص ۳۳
۷۶. انسان دارای شخصیتی یگانه و یکپارچه [ثابت و پایدار] است. (دی ۸۷ انسانی ب) ص ۳۳
۷۷. شخصیت انسان موحد و است و برخوردار از آرامش روحی است. ص ۳۳
۷۸. چون بدن انسان موحد امانت است پس انسان موحد حق ندارد به آن آسیب برساند. ص ۳۳
۷۹. اگر کسی دل به هوای نفس سپرده و او را معبود قرار دهد دچار شرک شده است. ص ۳۳
۸۰. شخصیت انسان مشرک بوده و درونی دارد. ص ۳۴

۸۱. تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت سبب می‌شود شخص، درونی و شخصیتی داشته باشد. ص ۳۴
۸۲. تسلیم بودن در برابر و فرمان پذیری از باعث می‌شود شخص درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. ص ۳۴
۸۳. مهم‌ترین رکن یک جامعه است که در جامعه توحیدی باید در جهت اطاعت همه‌جانبه از باشد. ص ۳۴
۸۴. وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن بر اساس به حکومت رسیده باشد. ص ۳۴
۸۵. یک پارچه شدن نظام اجتماعی در جهت اطاعت همه‌جانبه از خداوند، به بُعد توحید اشاره دارد. (شهریور ۹۲) ص ۳۴ یا ۳۵
۸۶. اگر ارکان اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد یک جامعه به‌سوی اجرای فرمان‌های خدای یکتا پیش رود به‌صورت جامعه‌ای درمی‌آید. ص ۳۵
۸۷. جامعه‌ای که در مسیر حرکت می‌کند اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به‌سوی اجرای فرمان‌های خدای یگانه پیش می‌رود و به‌صورت جامعه‌ای گستر درمی‌آید. ص ۳۵
۸۸. جامعه توحیدی جامعه‌ای است که از و دوری می‌کند و به سمت وحدت و هماهنگی حرکت می‌نماید. ص ۳۵
۸۹. جامعه موحد، حکومت کسانی را که به آنها حق حکومت کردن را نداده است نمی‌پذیرد. ص ۳۵
۹۰. میان بُعد فردی توحید عملی و اجتماعی آن وجود دارد. (دی ۸۹) ص ۳۵
۹۱. میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه‌ی وجود دارد. هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای باشد زمینه برای شکوفایی انسان‌ها آسان‌تر می‌شود. ص ۳۵
۹۲. جامعه‌ی موحد، با مبارزه کرده و بنا به فرمان خدا از حمایت می‌کند. ص ۳۵
۹۳. هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشند زمینه برای انسان‌ها و حرکت به‌سوی خداوند و زندگی آسان‌تر می‌گردد. ص ۳۵
۹۴. اگر قرار باشد افراد فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور قرار دهند شرک عملی در بعد اجتماعی محقق شده است. ص ۳۵
۹۵. اگر افراد فقط منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند و جامعه را فرامی‌گیرد. ص ۳۵
۹۶. محور و روح زندگی غیردینی است. (دی ۸۷ ریاضی ب) و (اسفند ۹۰) ص ۳۶
۹۷. توحید، محور و روح زندگی و شرک، محور و روح زندگی است. ص ۳۶
۹۸. کسانی که دست به تخریب محیط‌زیست می‌زنند خود را و جهان می‌پندارند. ص ۳۶
۹۹. قدم اول در اصلاح جامعه گرفتار شرک کنونی شناخت و نوین است. ص ۳۷
۱۰۰. قرآن کریم ثابت توحید و شرک و بت‌پرستی را به ما نشان داده و آن بر زندگی فردی و اجتماعی خود را بر عهده خودمان گذاشته است. ص ۳۷

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

* پاسخ کوتاه:

۱۰۱. انتخاب مهم انسان باید بر چه اساسی باشد؟ ص ۳۰
۱۰۲. ایمان به خداوند، به‌عنوان خالق و پروردگار جهان، چه سبکی از زندگی را به دنبال می‌آورد؟ ص ۳۰
۱۰۳. مهم‌ترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارها چیست؟ ص ۳۱
۱۰۴. ثمره‌ی توحید نظری [اعتقاد به توحید در ربوبیت] چیست؟ (دی ۸۷ انسانی ص) ص ۳۱

* نتیجه‌ی اعتقاد به توحید در ربوبیت چیست؟

۱۰۵. بازتاب توحید در زندگی چیست؟ ص ۳۱
۱۰۶. میزان تأثیرگذاری توحید در زندگی به چه چیزی بستگی دارد؟ ص ۳۲
۱۰۷. منظور از توحید عملی چیست؟ ص ۳۲
۱۰۸. انسان موحد چه کسی است؟ ص ۳۲
۱۰۹. وصول به مراتبی از توحید عملی مستلزم چه امری است؟ ص ۳۲
۱۱۰. در چه صورتی دشواری‌های زندگی بستری برای رشد و شکوفایی انسان می‌شود؟ ص ۳۲
۱۱۱. شعر سر ارادت ما و آستان حضرت دوست * که هر چه بر سر ما می‌رود ارادت اوست، به چه موضوعی اشاره دارد؟ ص ۳۳
۱۱۲. نگاه یک انسان موحد و یکتاپرست به جهان چگونه است؟ ص ۳۳
۱۱۳. بنا به فرموده امام علی (ع) در حدیث «تقوای الهی را پیشه کنید در مورد بندگان خدا و هم در مورد شهرها و آبادی‌ها» مربوط به کدام توحید است و کدام مسئولیت را یادآور می‌شود؟ ص ۳۳
۱۱۴. انسان چگونه گرفتار شرک عملی می‌شود؟ ص ۳۳
۱۱۵. کسی که پیرو خواسته‌ها و امیال نفس خود باشد گرفتار کدام شرک شده است؟ ص ۳۳
۱۱۶. گرفتاری انسان به شرک عملی اطاعت و کسب رضایت چه کسانی است؟ ص ۳۳
۱۱۷. از ویژگی‌های جامعه موحد چند مورد را ذکر کنید؟ ص ۳۵
۱۱۸. در چه صورت یک جامعه توحیدی به صورت جامعه‌ای عدالت‌گستر درمی‌آید؟ ص ۳۵
۱۱۹. وحدت و هماهنگی جامعه با تمسک به چه امری میسر می‌شود؟ ص ۳۵
۱۲۰. جامعه موحد در برابر حکومت غیر الهی و دشمنان خدا و مسلمانان و ظالمان چه موضعی دارد؟ ص ۳۵
۱۲۱. چه زمانی شرک عملی بعد اجتماعی اتفاق می‌افتد؟ ص ۳۵
۱۲۲. چرا در حاکمیت طاغوت امکان رشد و تعالی انسان‌ها از بین می‌رود؟ ص ۳۵
۱۲۳. اگر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد چه پیامدی حاصل می‌شود؟ ص ۳۵
۱۲۴. این که بسیاری از افراد، خود را مالک، ولی و ربّ جهان می‌پندارند چه پیامدهایی دارد؟ سه مورد نام ببرید. ص ۳۶
۱۲۵. در گفتار فرعون که خود را پروردگار بزرگ مردم «أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى» معرفی می‌کرد چه نوع شرکی موج می‌زند؟ ص ۳۶
۱۲۶. مصداق‌های شرک و بت‌پرستی جدید کدام‌اند؟ ص ۳۷
۱۲۷. معیارهای ثابت توحید و شرک را نام ببرید. ص ۳۷
۱۲۸. ریشه بت‌پرستی و شرک جدید در دنیای امروزی چیست؟ ص ۳۷

گروه آموزشی عصر

* ارتباط:

۱۲۹. معین کنید هر یک از عبارات سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد: (دی ۹۰) ص ۳۲ و ۳۳

(۱) تبعیت از حاکمیت طاغوت الف) توحید عبادی (عملی)

(۲) کسب رضایت خداوند ب) شرک عملی

۱۳۰. کدام یک از گزینه‌های ستون راست به گزینه‌های ستون چپ مربوط است؟ (در ستون چپ یک مورد اضافی است)

ص ۳۶ و ۴۳ و ۳۲ و ۳۳ و ۳۱ و ۳۳

- ۱) روح زندگی ضد دینی
الف) شرک
- ۲) هدف خلقت
ب) تقرب به خدا
- ۳) امیدوار بودن و احساس مسئولیت
ج) توحید عملی بعد فردی
- ۴) مهم‌ترین عامل تعیین هدفها
د) شرک عملی بعد فردی
- ۵) ارایت من اتخذ الهه هواه
و) شرک در ربوبیت
- ه) افکار و اعتقادات
۱۳۱. کدام یک از گزینه‌های ستون راست به گزینه‌های ستون چپ مربوط است؟ (در ستون چپ یک مورد اضافی است)
- ص ۳۴ و ۳۲ و ۳۳ و ۳۴ و ۳۵
- ۱) شخصیتی ناآرام و ناپایدار
الف) انسان موحد
- ۲) فردی که در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند.
ب) شرک عملی
- ۳) دل سپردن به هوای نفس و او را معبود خود قرار دادن
ج) شرک در ربوبیت
- ۴) مهم‌ترین رکن یک جامعه
د) بعد اجتماعی توحید عملی
- ۵) ایجاد جامعه عدالت‌گستر
و) بعد فردی شرک عملی
- ه) حکومت
۱۳۲. کدام یک از گزینه‌های ستون راست به گزینه‌های ستون چپ مربوط است؟ (در ستون چپ یک مورد اضافی است)
- ص ۳۴ و ۳۳ و ۳۲ و ۳۶ و ۳۳
- ۱) بی‌قراری و تزلزل شخصیت
الف) عامل تعیین هدفها
- ۲) هوای نفس
ب) روح زندگی دینی
- ۳) افکار و اعتقادات
ج) انسان مشرک
- ۴) توحید
د) بت درون
- ۵) بر استان جانان گر سر توان نهادن
ه) بت بیرون
- و) بعد فردی توحید عملی
۱۳۳. کدام یک از گزینه‌های ستون راست به گزینه‌های ستون چپ مربوط است؟ (در ستون چپ یک مورد اضافی است)
- ص ۳۲ و ۳۳ و ۳۶ و ۳۷ و ۳۲
- ۱) در مقابل مشکلات صبور است
الف) توحید
- ۲) از هوای نفس پیروی می‌کند
ب) شرک اجتماعی
- ۳) روح زندگی دینی است
ج) سرگرم شدن به امور دنیوی
- ۴) از خصوصیات شرک جدید است
د) توحید در ربوبیت
- ۵) در زندگی فرمان خدا را اطاعت می‌کند
ه) بعد فردی توحید عملی
- و) شرک عملی
۱۳۴. کدام یک از گزینه‌های ستون راست به گزینه‌های ستون چپ مربوط است؟ (در ستون چپ یک مورد اضافی است)
- ص ۳۵ و ۳۴ و ۳۳ و ۳۲ و ۳۷
- ۱) از بین رفتن امکان رشد و تعالی
الف) جامعه توحیدی
- ۲) اطاعت نظام اجتماعی از خداوند
ب) شرک اجتماعی
- ۳) تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی
ج) شرک عملی
- ۴) دشواری‌ها، بستری برای رشد
د) حاکمیت نظام طاغوت
- ۵) خارج نمودن دین از برنامه زندگی
ه) بعد فردی توحید عملی
- و) شرک در جهان امروز

۱۳۵. کدامیک از گزینه‌های ستون راست به گزینه‌های ستون چپ مربوط است؟ (در ستون چپ یک مورد اضافی است)

ص ۳۳ و ۳۵ و ۳۷ و ۳۳

(الف) بعد فردی توحید عملی	(۱) ثبات و پایداری شخصیت
(ب) شرک عملی در بعد اجتماعی	(۲) تضاد و تفرقه
(ج) شرک عملی در بعد فردی	(۳) ریشه بت‌پرستی و شرک جدید
(د) وارد نکردن دین در متن زندگی	(۴) خارج کردن دین از برنامه‌های زندگی
(ه) قرار ندادن تمایلات دنیوی به‌عنوان اصل	(۵) ارایت من اتخذ الهه هواه
(و) معیار شرک و بت‌پرستی	.

۱۳۶. کدامیک از گزینه‌های ستون راست به گزینه‌های ستون چپ مربوط است؟ (در ستون چپ یک مورد اضافی است)

ص ۳۰ و ۳۱ و ۳۶ و ۳۴

(الف) بعد فردی و بعد اجتماعی	(۱) راه درست زندگی
(ب) جهان معنای خاص خود را دارد	(۲) توحید عملی
(ج) توحید	(۳) برای یک انسان موحد
(ج) حکومت	(۴) روح زندگی دینی
(ه) صراط مستقیم	(۵) مهم‌ترین رکن یک جامعه
(و) تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی	.

۱۳۷. کدامیک از گزینه‌های ستون راست به گزینه‌های ستون چپ مربوط است؟ (در ستون چپ یک مورد اضافی است)

ص ۳۰ و ۳۳ و ۳۵ و ۳۶

(الف) بعد اجتماعی توحید عملی	(۱) این انتخاب مهم باید بر اساس فکر و به‌دوراز احساسات باشد
(ب) سبک زندگی	(۲) برخوردار از آرامش روحی
(ج) شرک	(۳) قرار گرفتن همه نهادها و ارکان جامعه در جهت خداوند
(د) انسان موحد	(۴) روح زندگی ضد دینی
(ه) تمسک به توحید و یکتاپرستی	(۵) به دست آوردن وحدت و هماهنگی در جامعه توحیدی
(و) بعد فردی توحید	.

۱۳۸. کدامیک از گزینه‌های ستون راست به گزینه‌های ستون چپ مربوط است؟ (در ستون چپ یک مورد اضافی است) ص ۳۵ و ۳

(الف) شناخت وضع موجود	(۱) سلطه حاکمانی که هر یک منافع خود را دنبال می‌کنند از مصادیق آن محسوب می‌شود.
(ب) حکومت	(۲) برای این انسان جهان معنای خاص خود را دارد.
(ج) ولایت طاغوت	(۳) مهم‌ترین رکن یک جامعه است.
(د) رابطه متضاد	(۴) میان بعد فردی و اجتماعی توحید وجود دارد.
(ه) انسان موحد	(۵) قدم اول در راه اصلاح جامعه امروزی است
(و) رابطه متقابل	.

* اصطلاحات زیر را تعریف کنید: www.my-dars.ir

۱۳۹. توحید عملی (اسفند ۸۹) ص ۳۱

۱۴۰. انسان موحد (دی ۹۳) ص ۳۱

۱۴۱. شرک عملی ص ۳۳

* سوالات تشریحی:

۱۴۲. از میان سبک‌های مختلف زندگی که امروزه تبلیغ می‌شود ما باید چه سبکی را برای خود برگزینیم؟ شناخت ریشه‌ها در سبک زندگی چه کمکی به ما می‌کند؟ ص ۳۰
۱۴۳. آیا بازتاب توحید بر زندگی انسان‌ها یکسان است؟ چرا؟ ص ۳۲
۱۴۴. انسان با انجام چه کارهایی در مسیر توحید گام برداشته و به توحید عملی رسیده است؟ ص ۳۲
۱۴۵. «توحید عملی» را به طور کامل توضیح دهید. (دی ۸۷ تجربی ص) ص ۳۲
۱۴۶. چرا انسان موحد به آینده امیدوار و در برابر مشکلات صبور است؟ ص ۳۲
۱۴۷. ویژگی‌های «انسان موحد» را بنویسید. (دی ۹۰) و (خرداد ۹۱) و (مرداد ۹۱ س) ص ۳۲ و ۳۳
- * تأثیرات فردی توحید عملی چیست و چه ثمراتی دارد مختصراً شرح دهید. ص ۳۲ و ۳۳
- * شش مورد از ویژگی‌های انسان موحد را بیان کنید. ص ۳۲ و ۳۳
۱۴۸. جهان در دیدگاه یک انسان موحد چگونه است؟ ص ۳۳
۱۴۹. یک مورد از ویژگی‌های موحد واقعی و یک مورد از ویژگی‌های جامعه موحد را بنویسید؟ ص ۳۳ و ۳۵
۱۵۰. چه زمانی انسان گرفتار در شرک عملی می‌گردد و چه پیامدهایی دارد؟ ص ۳۳ و ۳۴
۱۵۱. ویژگی‌های «انسان مشرک» را بنویسید. (شهریور ۹۱ و ۹۵) ص ۳۳ و ۳۴
۱۵۲. ویژگی‌های انسان موحد و مشرک را با یکدیگر مقایسه کنید. (دی ۸۹) ص ۳۲ تا ۳۴
- * ویژگی‌های انسان موحد و مشرک را از بُعد فردی توحید عملی با یکدیگر مقایسه کنید. (دی ۸۷ انسانی ص)
۱۵۳. چه خصوصیتی در فرد مشرک، موجب سلب آرامش او می‌شود؟ (تیر ۹۰) ص ۳۴
۱۵۴. پرستشی که از روی ایمان باشد با پرستشی که از روی تردید باشد چه تفاوتی دارد؟ ص ۳۴
۱۵۵. چه خصوصیتی در فرد مشرک، موجب سلب آرامش او می‌شود؟ ص ۳۴
۱۵۶. نتیجه تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت چیست؟ ص ۳۴
۱۵۷. چرا تسلیم بودن در مقابل امیال نفسانی و اطاعت از طاغوت، شخصیت افراد را ناپایدار می‌کند؟ ص ۳۴
۱۵۸. منظور از «بُعد اجتماعی توحید عملی» چیست؟ و چگونه تحقق می‌یابد؟ (شهریور ۹۰) ص ۳۴ و ۳۵
- * توحید عملی در بُعد اجتماعی را شرح دهید. (اسفند ۹۰)
۱۵۹. مهم‌ترین رکن یک جامعه چیست؟ و چه زمانی یک نظام اجتماعی توحیدی است؟ ص ۳۴ و ۳۵
۱۶۰. یک جامعه توحیدی و یک جامعه مشرک را مقایسه کنید. ص ۳۴ و ۳۵
۱۶۱. چه زمانی یک جامعه به صورت جامعه‌ای عدالت‌گستر درمی‌آید؟ ص ۳۵
۱۶۲. ثمرات و نتایج یک جامعه توحیدی را تبیین نمایید. ص ۳۵
۱۶۳. چگونگی دوسویه بودن توحید فردی و توحید اجتماعی را تشریح کنید. ص ۳۵
۱۶۴. جامعه توحیدی چه جامعه‌ای است؟ ص ۳۵
۱۶۵. چه ارتباطی میان بعد فردی و اجتماعی توحید عملی است؟ ص ۳۵
۱۶۶. اگر در جامعه‌ای افراد تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند، آن جامعه با چه مشکلاتی روبرو خواهد شد؟ ص ۳۵
۱۶۷. رابطه میان بعد فردی و اجتماعی توحید عملی را بنویسید. ص ۳۵
۱۶۸. حکومت در جامعه توحیدی مربوط به چه کسانی است؟ ص ۳۵
۱۶۹. ویژگی‌های جامعه موحد را بنویسید؟ ص ۳۵

۱۷۰. چه تناسب و تشابهی میان بُعد فردی توحید عملی و بُعد اجتماعی آن وجود دارد؟ (دی ۸۷ ریاضی ص ۳۵)
- * چرا بین بُعد فردی و بُعد اجتماعی توحید عملی «تناسب و تشابه» وجود دارد؟ (اسفند ۸۹)
۱۷۱. میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید چه رابطه‌ای وجود دارد؟ توضیح دهید. ص ۳۵
۱۷۲. مقصود از اینکه میان بُعد فردی و بُعد اجتماعی توحید رابطه متقابل و دوسویه وجود دارد چیست؟ ص ۳۵
۱۷۳. اثرات توحیدی شدن جامعه کدام‌اند؟ ص ۳۵
۱۷۴. ویژگی‌های نظام اجتماعی توحیدی چیست؟ ص ۳۵
۱۷۵. اگر در جامعه‌ای افراد تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی خود قرار دهند آن جامعه با چه مشکلاتی روبرو خواهد شد؟ ص ۳۵
۱۷۶. چه زمانی یک جامعه گرفتار شرک عملی شده و پیامدهای این گرفتاری چیست؟ ص ۳۵
۱۷۷. ویژگی‌های جامعه طاغوتی را بنویسید. (دی ۸۷ تجربی ب) ص ۳۵
۱۷۸. شرک در گذشته را با شرک در جهان امروز مقایسه کنید. ص ۳۶
۱۷۹. دلیل تخریب محیط زیست را به عنوان یکی از پیامدهای شرک دنیای امروز توضیح دهید. ص ۳۶
۱۸۰. انسان‌های امروزی گرفتار چه مواردی از شرک هستند؟ توضیح دهید. ص ۳۶ و ۳۷
۱۸۱. مصادیق گرفتاری به شرک پیچیده در عصر کنونی چیست؟ ص ۳۶ و ۳۷
۱۸۲. چرا بسیاری از انسان‌های امروز، در عین پذیرش توحید، از یاد خدا غافلند؟ (تیر ۹۰) ص ۳۷
۱۸۳. چه عواملی در جهان امروزه سبب غفلت از خدا شده به گونه‌ای که خدا در قلب انسان‌ها جای ندارد؟ ص ۳۷
- * علت گرفتاری به شرک جدید در جهان امروز چیست یک دلیل بیاورید؟ ص ۳۷
۱۸۴. ابزارهای جدید امروزی که معبود قرار می‌گیرند را فقط نام ببرید. ص ۳۷
۱۸۵. وظیفه ما در مقابل شرک و بت‌پرستی نوین چیست؟ ص ۳۷
۱۸۶. معیارهای ثابت شرک و بت‌پرستی از دیدگاه قرآن کریم را بنویسید. (شهریور ۹۰) ص ۳۷
- * معیارهای ثابت «شرک و بت‌پرستی» در قرآن چیست؟ (دی ۸۷ ریاضی ب)
۱۸۷. ریشه‌ی بت‌پرستی و شرک جدید در دنیای امروز را بنویسید. (اسفند ۹۰) ص ۳۷
- * در دنیای امروز، ریشه‌ی بت‌پرستی و شرک جدید چیست؟ (شهریور ۹۴)

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

تدبر در قرآن (۱) ص ۳۱

پس از ترجمه آیه زیر، با تدبر در آن به سؤالات پاسخ دهید: (آل عمران/۵۱)

ان الله ربی و ربکم
همانا خداوند پروردگار من و پروردگار شماست

فاعبدوه
پس او را بندگی کنید

هذا صراط مستقیم
[که] این راه راست [و درست] است

۱- نتیجه اعتقاد به توحید در ربوبیت چیست؟

کسی که فقط خداوند را به عنوان پروردگار (رب) هستی قبول دارد، تنها او را عبادت می‌کند و از پرستش غیر او خودداری می‌کند.

(توجه شود که حرف فاء در کلمه فاعبدوه، فاء نتیجه است. لذا اعبدوا نتیجه ان الله ربی و ربکم است. یعنی کسی که خدا را به عنوان رب قبول دارد پس باید او را عبادت کند. یعنی نتیجه این اعتقاد، پرستش خداست. آیت الله جوادی آملی در این باره می‌فرماید: اگر جز خدا ربی در عالم نیست، جز او معبودی وجود ندارد؛ زیرا اگر منشأ آن، هراس از ضرر و ترک تدبیر و انعام، یا طمع و شوق دریافت عطا باشد، تنها نسبت به پرورنده و مبدأ تدبیر رواست، چنانچه اگر منشأ آن، شوق دیدار معبود باشد، باز هم درباره منعم و مبدأ کمال صادق است.)

۲- راه درست زندگی کدام است؟

راه درست زندگی یا همان صراط مستقیم، عبادت و بندگی خداست.

تدبر در قرآن (۲) ص ۳۴

با توجه به آیه زیر به سؤالات پاسخ دهید: (حج/۱۱)

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ اِذْ از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب

و کناره‌ای آنها به زبان و هنگام وسعت و

آسودگی [عبادت و بندگی می‌کند،

پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می‌گیرد

و اگر بلائی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود

او در دنیا و آخرت، اهر دو، زیان می‌بیند.

این همان زیان آشکار است.

فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ

وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ

خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ

ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

۱- پرستشی که از روی ایمان باشد با پرستشی که از روی تردید باشد چه تفاوتی دارد؟

پرستشی که از روی ایمان باشد، پرستشی ثابت و پایدار است یعنی فرد در هر شرایطی چه در خوشی و چه در راحتی، چه در تنگنا و چه در آسایش، دست از پرستش خداوند بر نمی‌دارد اما پرستشی که از روی تردید باشد مقطعی و سطحی است و حوادث تلخ و شیرین آن را تغییر می‌دهد. یعنی وقتی خیری به فرد می‌رسد خدا عبادت و بندگی می‌کند و هنگامی که سختی و شری به وی می‌رسد، از خدا رویگردان می‌شود.

۲- چرا برخی انسان‌ها در برابر هر خیر و شری که به آنها می‌رسد دو روش متفاوت پیش می‌گیرند؟
این به ایمان انسان برمی‌گردد. کسی که خدا را با جان و دل نپذیرفته و ایمان به خدا در متن زندگی‌اش قرار نداشته باشد، بسته به شرایط خدا را می‌پرستد. این افراد همانند کسانی هستند که در لبه چیزی قرار گرفته‌اند که آن چیز مستقر و پایرجا نیست و با تکان مختصری از مسیر خارج می‌شود.
اما انسان مؤمن چون دل به خدا سپرده و تابع فرمان‌های اوست، در هر شرایطی دست از پرستش خداوند برنمی‌دارد زیرا می‌داند، این جهان تحت تدبیر خداوندی حکیم است و هیچ حادثه‌ای در جهان بی حکمت نیست.

اندیشه و تحقیق ص ۳۸

آیا می‌توان تنها به جنبه فردی توحید عملی معتقد بود ولی جنبه اجتماعی آن را قبول نداشت؟

خیر- زیرا میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه دوسویه وجود دارد. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرد؛ همان طور که هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشند، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند و بندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد.
بنابراین اگر نهادها و ارکان یک جامعه مانند ارکان سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و .. توحیدی نباشد و جامعه بر اساس طاغوت اداره شود، بستر لازم برای حرکت انسان‌ها در مسیر توحید به سختی صورت خواهد گرفت. به عنوان مثال اگر اقتصاد یک جامعه بر اساس معاملات غیرشرعی و ربوی صورت گیرد، خواه ناخواه مال حرام وارد زندگی انسان‌ها می‌شود و آنها را از حرکت در مسیر توحید باز می‌دارد و یا اگر سیاست و حکومت یک جامعه طاغوت محور باشد، حاکمان آن جامعه مردم را به سوی گمراهی سوق می‌دهند. به این صورت که حکومت طاغوت، که جهان را به همین عالم ماده محصور می‌کند و قائل به ربوبیت خدا نیست، سعی می‌کند تا حقیقت انسان را به سطح همین بدنی مادی فرو بکاهد و با تأکید صرف بر نیازهای مادی و لذت‌های دنیوی، پیوسته توجه انسان‌های تحت حکومت خود را به این نوع نیازها مشغول می‌دارد و معلوم است که در چنین حکومتی، موحد بودن در بعد فردی نیز بسی دشوار و مشکل است.

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir